

pustiti

Simbol prepoznatljivosti

Abaz Dizdarević je kazao da je ideja o formiranju centra za kreativne industrije, koji bi ujedinio kreativne potencijale, istovremeno njegujući individualnost, prevashodno pomogla obezbjeđivanju egzistencije mladim ljudima, ali i pronalaženju prostora za istraživanje i kreativne inovacije. Takođe, vjerujem da bi Bijelo Polje dobilo još jedan, uslovno rečeno, simbol prepoznatljivosti, mjesto koje bi generisalo kreativne potencijale i povezi-

Abaz Dizdarević

valo naš grad sa sličnim kolektivitetima u svijetu - rekao je Dizdarević.

da je ovakav sistem rada, sa pojavom kreativne klase, relativno brzo prešao sa margina u ekonomski mejnstrim. Tome je, naravno, doprinijela odlučnost umjetnika da se odreknu sigurnosti zarad autonomije u djelovanju. Umjetnici su prepoznali da obrazovne ideologije iz ranijih historijskih perioda ne mogu odgovoriti na zahtjeve koje nam postavlja aktuelno vrijeme - istakao je Dizdarević.

KLJUČNI PROBLEMI

U Ministarstvu kulture izričito negiraju primjedbu da je stavljanje u fokus razvoja kreativnih industrija i osnivanje kreativnih habova znak da Ministarstvo kulture u drugi plan stavlja bazične probleme crnogorske kulture, akcentovane kao prioritete u strateškom dokumentu Ministarstva kulture - Program razvoja kulture 2016 - 2020.

- Upravo suprotno. Razvoj kreativnih industrija u Crnoj Gori rješava dva ključna identifikovana problema u stvaralaštvu: 1) nedostatak prostora i uslova za rad, što generišemo kroz razvoj kreativnih habova, ali i drugim metodologijama koje ćemo uskoro najaviti; 2) mala ili gotovo nikakva prodaja proizvoda/umjetnina, što rješavamo otvaranjem i obezbjeđivanjem kanala prodaje poput: muzej šopova, prodavnica u okviru habova, direktnom prodajom kroz diplomatsku i protokolarnu mrežu i slično - saopštili su iz Ministarstva.

U ovom odgovoru možda se da naslutiti otkud u dijelu javnosti izvjesna rezerva prema ideji po-

drške kreativnih industrija. Koncept prodaje proizvoda/umjetnina u laičkim se krugovima dominantno vezuje za ilegalan promet slika i antikviteta. I tu smo, čini se, u povelikom zaostatku za svijetom čijim postignućima težimo.

Edin Jašarović kazao je da razvijene zemlje vjekovima razumiju ideju kulturnog merkatalizma, a to je najvidljivije u posljednjih tridesetak godina. Da bi lakše predstavio o čemu se radi, govori slikovito. Kao tipičan primjer navodi gastronomiju.

- Sve što ranije nije bilo kultura, zemlje mediteranskog kulturnog kruga prodaju, vrednuju i valorizuju kao kulturni proizvod. Francuska, italijanska, španska vina. Njihove kuhinje. To danas ima tretman vrhunskog kulturnog izraza tih nacija. Zašto da mi na sličan način ne valorizujemo krap ili podgorički patišpanj? Zašto da osporavamo ideju valorizacije „Oktoiha“ kroz interpretaciju kreativnih industrija i ambiciju države da to podrži? Ako ne valorizujemo svoje velike narativne materijalne kulture, koji su takođe forma kreativne industrije, nećemo na zadovoljavajući način zatvoriti svoj socio-kulturni lanac - kazao je Jašarović.

Za početak, nije na odmet vjerovati da je to o čemu Jašarović govori moguće. Ako tu vjeru praksa ne demantuje, možda bi neka buduća priča o renesansi crnogorske kulture, na način starinski ispričana, počinjala rečenicom: I bi kreativni hab...

Vlatko SIMUNOVIĆ

U Podgorici predstavljena knjiga „Crnogorski kinematografi 1908 - 1914“

Vrijedan doprinos izučavanju prošlosti

PODGORICA - Knjiga „Crnogorski kinematografi 1908 - 1914“ Luke I. Milunovića, objavljena u izdanju Crnogorske kinoteke, predstavljena je u petak večer u Narodnoj biblioteci „Radosav Ljumović“. Pored autora, o djelu je govorio vanredni član CANU dr Siniša Jelušić i urednik izdanja, direktor Crnogorske kinoteke Andro Martinović.

Monografija predstavlja rezultat napora da se prezentovanjem činjenica, sabranih na osnovu arhivskih i bibliotekskih istraživanja, javnosti predstavi rad prvih crnogorskih kinematografa.

POSEBAN DOŽIVLJAJ

Autor knjige Luka I. Milunović istakao je značaj proučavanja svih segmenata prošlosti Crne Gore, te neophodnost osnivanja novih, odnosno, većeg angažmana postojećih institucija kulture koje bi radile u tom smjeru.

- Institucije kulture bi, kroz svoju izdavačku djelatnost ili na druge načine, trebalo da nadomjeste neodstatak koji se može osjetiti na planu saznavanja činjenica iz neposredne prošlosti Crne Gore. Nama je potrebno da znamo kako su se stvari odvijale, ne samo u kulturnom segmentu crnogorske zbilje, već kako se formirao čitav društveni ambijent u periodu poslije Veljeg rata - naveo je Milunović.

Andro Martinović naglasio je da Milunovićeva knjiga predstavlja zanimljiv i vrijedan doprinos izučavanju kulturne prošlosti Crne Gore.

- Ovo je jedna od onih bazičnih knjiga za proučavanje, ne samo jednog bitnog segmenta kulture, već naše istorije uopšte. Kultura uvijek reflektuje stanje u društvu.

Sa promocije u Biblioteci „Radosav Ljumović“

Posebno me je obradovalo što s ovom knjigom započinjemo izdavačku djelatnost jer nas ona vraća onome što je za mene i dalje neprikosnoveno, a to je iskustvo gledanja filma na velikom platnu u sali sa drugim ljudima. To je nešto što donosi poseban doživljaj - kazao je Martinović.

PRVI KINEMATOGRAF

Siniša Jelušić je istakao da se knjiga može shvatiti kao temelj budućih naučno-istraživačkih poduhvata.

- Na minuciozan rad i povećenost navikli smo od Luke Milunovića i njegove supruge Ljiljane. To se pokazuje i u ovoj knjizi - ona donosi vrlo precizna, akribična, temeljna istraživanja koja su vrlo pouzdana i predstavljaju izvrstan materijal za dalja

moćna istraživanja - naveo je Jelušić.

Prema njegovim riječima, knjiga dočarava vrijeme u kojem Crna Gora i njeni državljani upoznaju filmsku umjetnost, ali i prvi put bivaju zabilježeni na filmskoj traci.

- Crnogorci tada prvi put posmatraju filmske produkcije, najprije u inostranstvu, a potom i na Cetinju, gdje se na kraju dogodio taj veliki događaj - otvaranje i redovan rad prvog stalnog domaćeg bioskopa, odnosno, kinematografa 1908. Cetinjska kulturna atmosfera tog vremena, imajući u vidu upravo kinematograf, imala je nesumnjivi međunarodni kontekst - filmski materijal je dolazio iz Njemačke, Austrougarske, nordijskih zemalja, te iz Italije, Francuske i Rusije - istakao je Jelušić.

A.Đ.

Međunarodno takmičenje gitarista u Tivtu

U finalu Bilić, Šulcman i Vu

Koncert umjetnika EuroStringsa u Tivtu

TIVAT - Drugi dan Međunarodnog takmičenja gitarista u Tivtu obilježila je prva runda nadmetanje virtuozna iz svih krajeva svijeta u kategoriji solo gitara bez starosnog ograničenja. Perfektnim izvođenjem preksinoć su finale zavrijedili Silvio Bilić iz Hrvatske, Elma Šulcman iz Njemačke i Ju Vu iz Kine.

Najbolje je odabrao sedmočlani žiri, kojim je predsjedavao italijanski gitarista Anjelo De-

ziderio. U sastavu žirija su i: Dani Šehu iz Bosne i Hercegovine, Neno Munitić iz Hrvatske, Đulija Balare iz Italije, Misael Baras Dias iz Meksika, Miloš Janjić iz Srbije i Ajšegul Kodža iz Turske.

Finalisti će ponovo svirati danas u 16 sati, a boriće se za vrijedne nagrade - gitare Andrea Marvija i Slavka Mrdalja (u vrijednosti od 8.000, odnosno 5.000 eura); niz koncerata u zemljama Evrope, članicama platforme EuroStrings, resital na Forumu gitare u Beču 2019.

godine, koncert sa Crnogorskim simfonijskim orkestrom u sezoni 2019/2020, poklon pakete Muzičkog centra Crne Gore i besplatna učešća na takmičenjima.

Nakon takmičenja, publiku u maloj sali Centra za kulturu razgalili su nastupi sedam umjetnika EuroStringsa koji su impresivnim interpretacijama dodatno popločali put ka svjetskoj slavi.

Solističke nastupe imali su zvijezda u usponu Đulija Balare, pobjednica prošlogodišnjeg MIGC-a Julija Trinčuk i popularni meksički gitarista Misael Baras Diaz, koji je u kvintetu nastupio sa Italijanom Simoneom Rinaldom, Raduom Valkuom iz Rumunije, Mađarom Gaborom Hartom i najboljim na festivalu 2017, Novosađaninom Viktorom Đuknićem.

Ranije je sa ovim talentovanim gitaristima majstorsku radionicu održao jedan od najvećih flamenko muzičara i gitarista današnjice, Španac Huan Manuel Kanjizares.

Jučerašnji program počeo je takmičenjem u kamernoj muzici i šest solo kategorija, a nastupio je i vlasnik 18 trofeja na domaćim i međunarodnim takmičenjima Anjelo Dezideri. Poznati italijanski gitarista održao je juče i majstorsku radionicu sa sedam umjetnika EuroStringsa.

Međunarodno takmičenje gitarista drugu godinu se održava pod okriljem evropske gitarske mreže EuroStrings, a organizatori su NVO Anagastum, Muzički centar Crne Gore i Centar za kulturu Tivat.

S.K.

Duo Belić-Vukelja večeras u KIC-u

PODGORICA - Duo Sandra Belić (violončelo) i Ljiljana Vukelja (klavir) nastupiće večeras 19 sati u Velikoj sali KIC-a „Budo Tomović“, u okviru prvog „Čelo Festa“ koji se održava u organizaciji Umjetničke škole osnovnog i srednjeg muzičkog obrazovanja za talente „Andre Navarra“ i Muzičke akademije sa Cetinja nastupiće.

Program koncerta obuhvatiće djela: Alfreda Šnitkea, Zoltana Kodalja, Morisa Ravela, Alberta Hinastera i Dimitrija Šostakoviča. Prvi „Čelo Fest“ organizovan je u čast obilježavanja 21. maja - Dana nezavisnosti i povodom 20 godina rada Srednje muzičke škole „Andre Navarra“.

Ulaz na koncert je besplatan.

R.K.